Ingyenes

Artkalauz

with English pages

Kiállítási magazin

2011. október–2012. január

„Sírba visztek”

2011. szeptember 3. – november 13.

A BIZOTTSÁG

a Műcsarnokba megy

Művészetek Palotája
Budapest

Élmény! Minden tekintetben.

www.mupa.hu

4+1!

Sir Neville Marriner

Rupa

Bryn Terfel

Avishai Cohen

Anne-Sophie Mutter

Váltson bérletet a Müpa tavaszi produkcióira október 27-től!

- világsztárok
- plusz egy választható előadás
- az eredeti jegyárakhoz képest 15% kedvezmény
- Müpa-kártyával elővásárlás és további kedvezmények

STRATÉGIAI PARTNEREINK

STRATÉGIAI MÉDIA-PARTNEREINK

Bérletek kaphatók a Müpa jegypénztáraiban (1095 Budapest, Komor Marcell u. 1., tel.: 555-3300 és 1061 Budapest, Andrássy út 28., tel.: 555-3310).
Online bérletvásárlás: www.mupa.hu
A Müpa szakmai támogatója a Liszt Akadémia.szt Akadémia.
ISO 9001:2000

4 HÍREK, AJÁNLÓK a´ la cARTe

8 INTERJÚ, CIKKEK nézőpont

16 KIÁLLÍTÁSOK, ESEMÉNYEK programok

26 HATÁRON TÚLRÓL kitekintő

30 EXHIBITIONS IN THE AUTUMN what´s on

REJTETT VONATKOZÁSOK

150 éve, egész pontosan 1861. május 7-én született a nagy Nobel-díjas indiai költő, Rabindranath Tagore, amit a balatonfüredi Vaszary Villa Bibekananda Santra kortárs indiai festőművész kiállításával ünnepel. A tárlat térben és időben kapcsol össze művészeket, művészeti ágakat és kultúrákat. Hidat képez a reformkori hagyományokon alapuló, Tagore balatonfüredi látogatásának idején is virágzó kulturális pezsgés és napjaink izgalmas kortárs művészeti forrongásai között. Összeköt egy klasszikus költőt egy kortárs festővel, aki nemcsak, hogy a Tagore által alapított santiniketani egyetemen tanult, de még arra is hajlandó volt, hogy „a világ túloldalára" zarándokolva rója le tiszteletét honfitársa és bölcset adó mestere előtt: „A gyökér biztos benne, hogy az ág csak bohó bolond, és a föld a valóság. S hogy az ég a maga világosságával üres képzelet."
Balatonfüred, Vaszary Villa, január 1-jéig

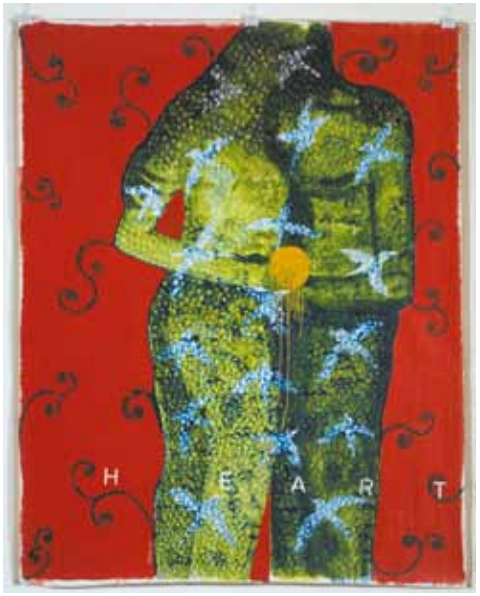

Bibekananda Santa: Szív

SAN FRANCISCÓTÓL WOODSTOCKIG

A KOGART Ház kiállítása a XX. századi kultúrtörténet talán egyik legkülönlegesebb epizódjának, a hippi korszaknak jó néhány relikviáját mutatja be – elsősorban az 1965–1971 között a San Francisco-öböl környékén készült pszichedelikus rockplakátokra koncentrálva. A tárlat, a törzsanyagát adó több mint 150 színes korabeli rockplakát mellett, temérdek kuriózum számba menő tárgyi relikviát, hangszert és fellépőruhát is felsorakoztat: eredeti Woodstock-plakát, a fesztivál belépőjegyei, kézzel rajzolt térképe és Jimi Hedrix vitrinbe zárt, gyerekméretű lila bársony zakója testközelből!
KOGART Ház, december 24-ig

Wes Wilson Fillmore Auditorium Byrds

Victor Moscoso: Steve Miller Promotion Poster

Victor Moscoso: Avalon Ballroom, 1966

BUDAPEST – FÉNY ÉS ÁRNYÉK

Újrarendezte a főváros 1000 éves történetét bemutató kiállítását a Budapesti Történeti Múzeum, mely az antik előzményektől egészen a rendszerváltásig kalauzolja végig a látogatót. A tárlat gerincét egy a Dunához hasonlóan kanyargó folyosó adja, ahol a látogatók „átúszhatják" a várostörténet időfolyamát. A címben szereplő „fény és árnyék" Budapest épülő, virágzó korszakaira, illetve az ezeket megszakító háborúk és természeti katasztrófák, majd a rombolást követő ismételt újjáépítések váltakozó időszakaira utal. Hogyan alakult ki a római tartományi központ, Aquincum romjain a középkori Magyar Királyság fényes székhelye, majd pusztult el a török kori háborúk és ostromok során? Hogyan jutott el Pest, Buda, Óbuda az egyesülésig, és vált Közép-Európa egyik leggyorsabban fejlődő metropoliszává a XIX-XX. század fordulójára, és hogyan döntötte romba a második világháború? A műtárgyak mellett a kiállításban „megszólalnak" az adott történelmi eseményeket átélő egyszerű emberek is, akik naplóikban, útleírásaikban jegyezték fel élményeiket.
Budapesti Történeti Múzeum, állandó kiállítás

Fotó: Dobos Tamás

ART MARKET BUDAPEST – TALÁLKOZNI MŰVÉSZET

Az Art Markert nemzetközi kortárs képzőművészeti vásáron számos hazai galéria, non-profit szervezet, alkotóház és művészcsoport mutatja be, hogyan is áll a világ művészeti érdeklődését egyre jobban foglalkoztató közép-kelet-európai régió kortárs képzőművészete mostanság. Az esemény színvonalát a kiállítás szakmai kuratóriuma garantálja, melynek tagjai között ott üdvözölhetjük Soraya von Stubenberget, a Sotheby's és az Uniqa kelet-európai tanácsadóját, Nicola Trezzit, aki a Flash Art International szerkesztője és a Prágai Biennále vezető kurátora, Hegyi Lórándot, az egyik legjelentősebb európai kortárs múzeum, a Musée d'Art Moderne de Saint-Étienne Métropole igazgatóját, valamint a Műcsarnokot vezető Gulyás Gábort. Nancy G. Brinker, az ismert amerikai diplomata és műgyűjtő, egyben a vásár védnöke szerint „az Art Market Budapest egyedülálló eszköze annak, hogy Közép és Kelet Európa különleges és értékes képzőművészetét megmutathassa a világnak". A Millenáris Parkban különféle szórakoztató és szakmai programok, tárlatvezetések várják a látogatókat, a legfiatalabb generáció számára pedig művészeti sarok épül.
Millenáris Park, október 27–30.

ARANYMÚZEUM AZ ANDRÁSSY ÚTON

Szeptember közepén nyílt meg az Andrássy út 110. alatt Zelnik István gyűjtő Délkelet-ázsiai Aranymúzeuma, ahol a több tízezer darabos Zelnik-gyűjtemény legjelentősebb ezer műtárgya lett kiállítva. A több ezer évet átívelő egzotikus remekműveket két szinten, kilenc teremben mutatja be a kiállítás, amelynek minden részében megtalálhatóak a buddhizmushoz kapcsolódó ábrázolások: az álló, ülő, lépő Buddhák ezerféle felfogású kultusztárgyai. A kiállítás reprezentatívan mutatja be a tyam, a khmer és a jávai udvari kultúra, valamint a szárazföld és a szigetvilág törzsi kultúráinak ötvösművészetét is. A soha nem látott ritkaságok között halotti és őskultuszhoz kapcsolódó ember alakú rituális tárgyak, maszkok, a bronzkori Dong-son aranydob vagy a tanimbari melldíszsorozat is felbukkan. Az aranymúzeumnak nem csak a vitrinjei rejtenek rendkívüli kincseket, hanem a trópusi növényekkel teli kert is, ahol szintén több ezer éves szobrok és kőtáblák várják a látogatót.
Zelnik István Délkelet-ázsiai Aranymúzeum, állandó kiállítás

Fotó: Sulyok Miklós

„KI VAGYOK ÉN? NEM MONDOM MEG..." – PETŐFI VÁLASZTÁSAI

A Petőfi Irodalmi Múzeum újrarendezett Petőfi-kiállítása eddig ismeretlen kéziratokkal, személyes tárgyakkal és sok-sok interakcióval tesz kísérletet a fiatalon elhunyt költőóriás alakjának megrajzolására, s az érdeklődés felcsigázására. A tárlaton Petőfi életpályájának izgalmas döntéshelyzeteit, kalandos tanulóéveit, a kóbor hivatások, a kiskatona- és a vándorszínészlét hányattatásait, a házaséletre készülő fiatalember dilemmáit, a fővárosi irodalmi életbe való berobbanását, az ehhez szorosan kapcsolódó extravaganciáját, valamint „kihágáslistáit" követhetjük nyomon. A kiállítás látványos multimédiás eszközökkel, valamint okostelefonokra fejlesztett alkalmazásokkal hozza közel a korszak légkörét, szereplőit s Petőfi fontos életpillanatainak hangulatát a látogatóhoz.
Petőfi Irodalmi Múzeum, állandó kiállítás

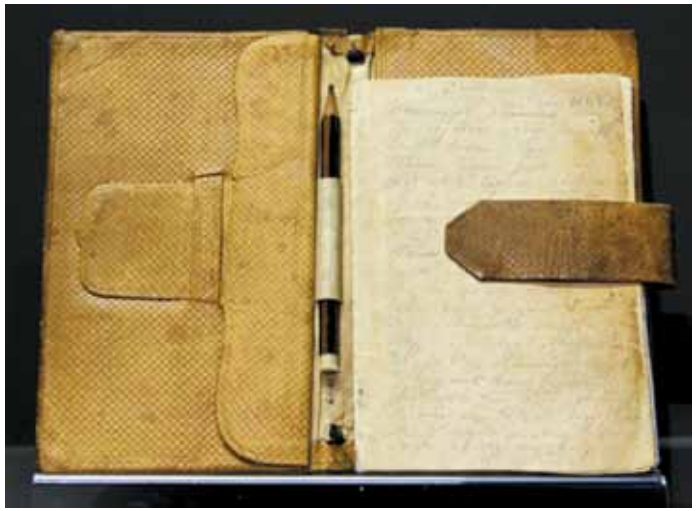

RIPPL-RÓNAI 150

A nyár végén nyílt meg Kaposvár nemrégiben átadott új kulturális központjában, az Agórában Rippl-Rónai József gyűjteményes kiállítása, melylyel a város a festő születésének 150. évfordulójáról emlékezik meg. A tárlat különlegessége egyfelől, hogy számos képet most először tár a nyilvánosság elé, másrészt pedig Rippl-Rónai mind a négy egymást követő fő művészi korszakából ízelítőt ad a látogatóknak. A kurátori szándék szerint a kiállítás számos izgalmas kérdést vet fel, melyre maga a tárlat keresi a választ: Milyen titkot őrzött Rippl-Rónai a müncheni évekből? Miért szakított Munkácsyval? Ki volt Lazarine, Anella, Fenella és Zorka? Mit jelentett a magyar festészetben? Mi lett a hagyatékával?
Kaposvár, Agóra, december 31-ig

Rippl-Rónai József: Kövezik a kaposi Fő utcát

SÍRBA VISZTEK!

A BIZOTTSÁG A MŰCSARNOKBA MEGY

Igazi szürreális élményként néhány hónapra templomot, vagyis Műcsarnokot kapott a nyolcvanas évek kultikus underground zenekara, a Bizottság együttes. A fennállásuk hat éve alatt számtalan tagot és szimpatizánst elfogyasztott művészcsoport szürreál-akcionistái közül az egyik alapítót, ef Zámbó Istvánt kérdeztük azokról a pucér fenekekkel, „kergebirkákkal", „forrófagyival" és Jégkrémbalettel teli nyolcvanas évekről.

Milyen érzés kiállítófalon látni mindazt, ami a jelenben, az akcióban él igazán?
Megtiszteltetésnek vettem, hogy Gulyás Gábor minket választott, hogy rajtunk keresztül mutassa be a '80-as éveket. Persze, ehhez valószínűleg hozzájárult az is, hogy mi vagyunk az egyetlen olyan alternatív együttes, melynek mind a négy tagja képzőművész. Mert önmagában az, hogy a Bizottság a kor emblematikus zenekarává vált, főként szerencse kérdése. Mi nem akartunk kultuszt teremteni. Dehogyis gondoltunk mi ilyesmire! A magunk szórakoztatására kezdtük az egészet, csak éppen annyira jól szórakoztunk, hogy ez másokra is ráragadt. Aztán amikor már nem szórakoztunk olyan jól, feloszlattuk magunkat. A kultusztól függetlenül.

drMáriás arról mesél a kiállításban, hogy a délvidéki háborús helyzetből kimenekülve a Bizottság barátsága jelentette számukra azt a lelki meleget, amivel új otthonra lehetett találni. Nektek volt ilyen jellegű példaképetek, kapaszkodótok?
Nekem személy szerint igen, de nem ennyire személyes a kötődés. Amikor süldő koromban Herbert Read A modern festészet című könyve a kezembe került, egy világ nyílt meg előttem. Autodidakta festőpalántaként rátaláltam egy olyan szellemiségű irányzatra, nevezetesen a dadaizmusra, amelyet magam is képviseltem. Iszonyú nagy erőt adott, és egyfajta visszaigazolásnak értékeltük, hogy a művészettörténet tudott olyan dolgokról, amikhez végül is magunktól jutottunk el. Főként a szentendrei szabadtéri tárlatokon, melyet egy amolyan seregszemle jellegű kiállításnak kell elképzelni. Az első '68-ban volt, azon négyen állítottunk ki, a következő évben már hatvanan. Szájhagyomány útján terjedt a híre. Kritikusok, hivatalos művészek és kötelező kíváncsiskodók is jöttek – felbukkant mindenki, főleg azután, hogy összeütközésbe kerültünk a hatóságokkal.

Ültetek is?
Ültünk bizony. Szerveztem a szentendrei Fő téri színpadra egy happeninget *Egy eszme zárt osztályra vonulása* címmel. Pár költő barátom felolvasta saját versét, én is felolvastam egy dadaista szöveget, aztán bőröndön doboltunk népi dzsessz-improvizációkat. Teljesen ártatlan dolog volt, de megjelent egy rendőr, és igazoltatni kezdett. Jött az erősítés, és mindenkit letartóztattak, akinek nagy haja volt. Este engem is. Gondoltam, másnap hazaengednek, de nem engedtek. Harmadnap sem. Pesten ültem egy pincében három hónapig, aztán átvittek a Kozma utcai fegyház elmemegfigyelőjébe, ott is voltam három hónapig. Akarategységben elkövetett garázdaságot állapítottak meg. Húszéves fejjel nem értettem, mit jelent mindez, de a tárgyalás nagyon mulatságos volt. Matyófalvi Gábor harmadrendű vádlott Zámbó István elsőrendű vádlott kérésére vitte a bőröndöt a bűncselekmény színhelye felé, majd a Kék Duna presszó magasságában „Lófasz, nem viszem tovább felkiáltással" lerakta. Egy napig azt vizsgálták, hogy ez a csúnya kifejezés hat méteren kívül hallható volt-e. Utólag tudtam meg, hogy a házkutatásnál találtak nálam egy könyvet négyszáz címmel, köztük NDK-s, csehszlovák, lengyel turisták címei. A szabadtéri kiállítás vendégkönyve volt, de a rendőrök azt hitték, nemzetközi összeesküvés nyomaira bukkantak. Ezért ültünk annyit.

A kiállításon az egyik videoboxban Bukta Imre arról mesél, hogy annak idején ő is írt egy számot a Bizottságnak, de aztán soha nem játszottátok el. Emlékszel erre a számra?
Valami rémlik, de pontosan nem emlékszem. Összejártunk rengetegen, mindig közös dolgok születtek, sokszor nem is lehetett tudni, kinek a fejéből pattant ki valami korszakalkotó. Saját nóták is maradtak ám ki a repertoárból, nem csak Bukta Imréé. Lacának köszönhetően nagyon termékeny volt a zenekar – számtalan olyan önmagában jó írás született, ami valamiért mégis kevésbé tetszett, vagy nem tudtuk olyan jól játszani.

„Öcsike volt a házibuli-specialista, akinél sok-sok érdekes emberrel lehetett találkozni" – mondja a kiállítás egyik videójában Lugo. Mesélnél egy emlékezetes, extrém, fontos, szívednek kedves házibuliról, összejövetelről, vendégségről?
Sok kedves házibuli volt akkoriban. A '70-es, '80-as években nem volt ennyi klub mint most. A házibuli-kultúra virágzott. Pénz se nagyon volt, hogy aki messzebbről jött, hotelba menjen, úgyhogy mindenki nálam aludt meg. Sokszor hónapokig átjáróház volt a műtermem.

No de mégis, melyik volt a legemlékezetesebb?
Talán Miles Davis látogatása. Híres volt arról, hogy a turnéin nem nagyon ment sehová a koncerttermen és a hotelszobán kívül. A halála évében az európai turnéja Budapestet is érintette, és mivel ő maga is festegetett, megüzentük neki, hogy egy festőnek, ha nálunk jár, ki kell jönnie Szentendrére. Aztán nagy meglepetésemre megjelent nálam, szétnézett, evett a szendvicseimből és megvette a *Sugárzó koporsóvégű önfényt szopó halott* című festményemet. Pedig még dolgoztam volna rajta. Ez volt áprilisban, szeptemberben meghalt, a képet meg, mint később kiderült, még el sem vitte magával. Halála után az örökösök lemondtak róla, úgyhogy évekkel később megláttam egy itteni galériában. Miles Davis 3000 dollárt adott érte, én pedig 400 000 Ft-ért vásároltam vissza – részletfizetési kedvezménnyel.

Befejezted?
Dilemma, hogy befejezzem-e. Ott lóg a műtermemben, szívem szerint befüvesíteném a hátteret, de lehet, jobb, ha ezzel a történettel hagyok mindent úgy, ahogy van.

Eladó megint?
Már nem. Túl fontos lett nekem.

ÉDENTŐL KELETRE

LUDWIG MÚZEUM – KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM, *január 12-ig*

Malcolm Morley: Portré Esseékről a Central Parkban

A Ludwig Múzeum nagyszabású kiállítása a hatvanas-hetvenes évek fotórealista festészetének kelet-közép európai alkotásait állítja párhuzamba ismert amerikai és nyugat-európai művekkel.

S bár a hatvanas évek végével kibontakozó, a valóság festészeti ábrázolását a fotografikussal versenyeztető fotórealizmus jórészt amerikai és nyugat-európai alkotók és művek révén ismert, a Ludwig kiállításának célja, hogy a korábban Bécsben majd Aachenban bemutatott, a Ludwig gyűjtemények anyagára építő megközelítések mellé a kelet-közép európai régió hasonló tendenciáit társítsa, s így új, összetettebb szempontokat adjon a hidegháborús realizmus értelmezéséhez. A tárlat ekképpen, mely nemzetközileg is népszerű, valamint csaknem elfeledett alkotók hiperrealista, fotóhű gyöngyszemeiből egyaránt szemezget, párbeszédbe állítja a művészettörténeti kánon ismert euro-atlanti alkotásait az 1960–1980-as években, az ideologikus szocialista realizmust követően keletkezett kelet-európai művekkel. A hatvanas évek végén az új stílusban, fotó alapján dolgozó festők műveire sokáig sokféle elnevezést használtak (szuperrealizmus, mágikus realizmus, radikális realizmus, hiperrealizmus), aztán 1969-ben Louis K. Meisel New York-i gyűjtő és műkereskedő végérvényesen fotórealizmusra keresztelte Richard Estes és Chuck Close festésmódját. A kiállításon bemutatott fotórealista illúzionisták az utcai tükröződések és az arc ráncainak labirintusaiból fémesen csillogó lökhárítókon és farmeres, horgolt, károsmintás idilli életképeken keresztül vezetnek be a hidegháború és a hiánygazdaság tapsoló, mosolygó hétköznapjaiba. Egészen más vállalás a feszes magazincímlapok, tökéletesen exponált reklámfotók, műtermi beállítások helyett például a sokszor jóindulattal is csak közepesen sikerült családi vagy sajtófotók megfestése. A New York-i utcatáblákat és cégéreket, moziportálokat, neonreklámokat és reklám iniciálékat megfestő Robert Cottinghamnek például jobban elhisszük, hogy ecsetel és vízfestékkel készítette printjeit, mint Malcolm Morelynak, aki a Centrál Parkban csónakázó Esseéket örökítette meg megtévesztő fotóhűséggel – ilyenkor a hangsúly az ábrázolás kihívásairól a valóságéra helyeződik át.

A tárlat a nemzetközi sztáralkotók munkái mellett hazai képzőművészek, kortárs festők – többek között Csernus Tibor, Fehér László, Kelemen Károly, Kocsis Imre, Lakner László és Méhes Lóránt – műveiből is szemezget.

Robert Cottingham: Carl's

FERENCZY KÁROLY
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA „A" ÉPÜLET, *november 30–június 3.*

Folytatódik a modern magyar művészet fejlődéstörténetét egyéni tárlatokon keresztül bemutató kiállítássorozat a Magyar Nemzeti Galériában – ezúttal a Nagybányai iskola egyik „atyjának", valamint a hazai impresszionizmus és posztimpresszionizmus megteremtőjének, Ferenczy Károlynak az életművével.

Ferenczy Károly: Madárdal

Noha Ferenczy több képe is látható volt 1996-ban a galéria Nagybánya művészetét bemutató kiállításán, s festményeinek nagy része a múzeum XX. századi állandó kiállításának is alapvető darabjai, monografikus tárlatot mindeddig nem rendeztek a festőóriásnak. Sőt, munkásságának legjelesebb darabjai összegyűjtve csaknem egy évszázada voltak utoljára kiállítva, 1922-ben a Műcsarnokban, majd 1940-ben a Gróf Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézetben.

A Nemzeti Galériában télen megnyíló bemutatóra számos ha zai és határon túli közgyűjteményből, valamint több mint hatvan magángyűjteményből érkeznek művek. Itt lesz például néhány igazi ritkaság: egy londoni gyűjtő birtokában lévő tengerkép és egy, az amerikai Salgo Trust for Educationtól kölcsönzött muzeális értékű olajfestmény.

A tárlat nem kronologikus sorban, hanem nyolc nagyobb téma köré csoportosítva mutatja be az életművet – ennek megfelelően a látogatók az önarcképektől a zsánerképeken, a Nagybánya-ihlette műveken, portrékon, műtermi festményeken és bibliai témájú képeken keresztül haladhatnak a családot és a művész alkotói folyamatait megörökítő kompozíciókig. Ferenczy mindig nagy műgonddal, fáradságot nem ismerő elmélyültséggel tökéletesítette műveit. Hetekig, hónapokig dolgozott egy-egy festményén, annak témavariációin. Kereste a leghatásosabb képkivágásokat, vizsgálta a kompozíciós egyensúlyt, méregette az egymásra rímelő színeket és formákat. Egyik legérdekesebbnek épp ezért talán az a kiállítási egység ígérkezik, mely a művész alkotói útkereséseibe, témavázlatok és variációk sokaságába enged bepillantást. De legalább ennyire izgalmas a mester családját, művészfamíliáját bemutató utolsó terem is, ahol az ugyancsak festőművész Ferenczy-fiú, Valér művei, az ikerpár, Noémi és Béni gobelinjei és szobrai, valamint a szintén képzőművész feleség, Fialka Olga alkotásai öregbítik posztumusz a Ferenczy család hírét s nevét.

A kiállításon Ferenczy Károly közel 150 festménye, 80 grafikája, mintegy 50 dokumentum (fotó, levél, katalógus, könyv) mesél a páratlan tehetségű művész életéről és munkásságáról.

EL GRECÓTÓL RIPPL-RÓNAIIG

NEMES MARCELL, A LEGENDÁS MECÉNÁS-GYŰJTŐ

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM, *október 26–február 19.*

Rippl-Rónai József: Piacsek bácsi babákkal

Jánoshalmi Nemes Marcell (1866–1930) a 20. század eleji magyarországi műgyűjtés egyik legjelentősebb s egyben legellentmondásosabb figurája volt, akinek nagyszabású műgyűjtői és mecénási tevékenysége már életében legendává vált. Pályafutása során értékes műtárgyak egész sorát, többek között El Greco Bűnbánó Magdolnáját, vagy Mányoki Ádám nemzeti ereklyének számító Rákóczi-portréját ajándékozta a Szépművészeti Múzeumnak, de számos más hazai, illetve külföldi intézménynek is adományozott, így az Iparművészeti Múzeumnak, a berlini és a müncheni képtárnak, sőt még a madridi Pradónak, vagy a párizsi Louvre-nak is.

Kizárólag magyar festményekből álló, nyolcvandarabos kollekciójának odaajándékozásával 1911-ben alapítója volt a Kecskeméti Képtárnak, műpártolói tevékenysége azonban nem korlátozódott csupán különféle műalkotások adományozására. Nagy számban vásárolt műveket fiatal tehetséges hazai és külföldi mesterektől, s az általa alapított díjaknak, illetve alapítványoknak köszönhetően, több évtizeden keresztül magyar művészek egész sora folytathatott külföldön tanulmányokat.

Bár a Szépművészeti Múzeum tervezett kiállítása elsősorban Nemes Marcell nagyvonalú mecénási tevékenységének kíván emléket állítani, a különböző hazai és külföldi múzeumok, illetve magángyűjtemények anyagából válogatott összeállítás a híres „marchand amateur” egykori műgyűjteményének sokszínűségét és gazdagságát is jól érzékelteti. A közel 120 műalkotást felvonultató tárlat anyagában éppúgy szerepelnek antik vázák, középkori szobrok vagy régi olasz és németalföldi mesterek elsőrangú alkotásai, mint különböző korokból származó értékes iparművészeti tárgyak, a gyűjtő otthonainak hangulatát megidéző, enterieurszerű elrendezésben. A kiállítás, Nemes egykori Greco-kollekciójának féltett darabjai mellett, a XIX–XX. századi magyar képzőművészet emblematikus alkotóinak, többek között Munkácsy Mihálynak, Ferenczy Károlynak, Rippl-Rónai Józsefnek, Szinyei Merse Pálnak, Uitz Bélának, Kernstok Károlynak és Vaszary Jánosnak egy-egy művét is bemutatja.

Az egykori hatalmas gyűjtemény Nemes halála után szétszóródott, világhírű képei ma különböző múzeumok, többek között a párizsi Orangerie, a berlini Gemäldegalerie vagy a londoni Tate Galéria anyagát gazdagítják.

HIBRIDITÁS A KÁRPÁTOK KÖZÖTT

AZ IROKÉZ GYŰJTEMÉNY ÉS A RENDSZERVÁLTÁS

DEBRECEN, MODEM, *november 20-ig*

Kissé bizarr és bizonyos értelemben kísérteties címmel nyílt kiállítás szeptember elején a debreceni Modemben. A ’80-as évek Magyarországán, de beszélhetünk akár a teljes közép-kelet-európai régióról, a szocializmus infrastruktúrájának romjain sajátos hibrid jelenségek keltek életre: a korábbi egyetlen, hivatalos kultúra helyett számtalan különféle kultúra kapott lábra, amelyek egyszerre próbáltak megfelelni a lokális igényeknek és a globális elvárásoknak.

Ezeket, a ’80-as évek ideológiai válságából kinövő „remix” műveket kezdte gyűjteni annak idején Pados Gábor és Pajor Zsolt, akik, ha „Írókéz” elnevezésű Papír- és Írószer Nagykereskedelmi cégük épp jól futott, bohém művészbarátaik eszement ötleteit is megfinanszírozták. Az alkotások egyre csak gyűltek, s a közös bulikon született ötletekből, egyszeri kezdeményezésekből mára fontos művészettörténeti kordokumentumok lettek. Ők voltak az elsők, akik a hagyományos olaj-vászon munkák, grafikák vagy szobrok mellett digitális printeket, installációkat és videómunkákat is gyűjteni kezdtek. 2000 környékétől a baráti „segítséget” tudatos gyűjtői koncepció váltotta fel, mely a saját nemzedéki kereteiken túllépve a pályakezdőkre és a középgenerációra a mai napig éppúgy irányul, mint visszamenőlegesen a nagy öregekre. Nehéz volna néhány mondatban összefoglalni, mi minden látható a kiállításon, s hogy hogy fér meg egymás mellett például Tarr Hajnalka 1400 darab apró gipszbáránya, Halász Péter első látásra trófeának kinéző dupla markolatú fegyvere és Előd Ágnes gipsz önarcképei közé illesztett Pókember-maszkja, de talán nincs is szükség magyarázatra. Komolyan vett játék az egész kiállítás, melyen lehet, hogy az esztétikus élményt olykor döbbent élvezet váltja, légyen szó akár egyetlen művész különböző munkáiról – például Varga Ferenc elképesztő méreteket öltő, aprólékos és gyönyörű japánfametszet-rajzáról vagy ugyanezen alkotó folyami kavicsokból kifaragott, leheletvékony, behelyezhető kőkontaktlencséjéről. S mivel a kortárs művészet már csak ilyen, a kiállítás arra is rábólint, ha az Irokéz-gyűjteményről valakinek nem Pados Gáborék írószer kereskedése, hanem a Szent-Lőrinc folyó és a Nagy-tavak környékén élő indiánok jutnak eszébe.

Kovách Gergő: Kezes róka

Előd Ágnes: Pókember

NAGY FOTÓSOK NAGYÍTÓ ALATT

GYŐR, MAGYAR ISPITA, *január 8-ig;*
KECSKEMÉT, MAGYAR FOTOGRÁFIAI MÚZEUM, *november 20-ig;*
MAGYAR NEMZETI MÚZEUM, *december 31-ig*

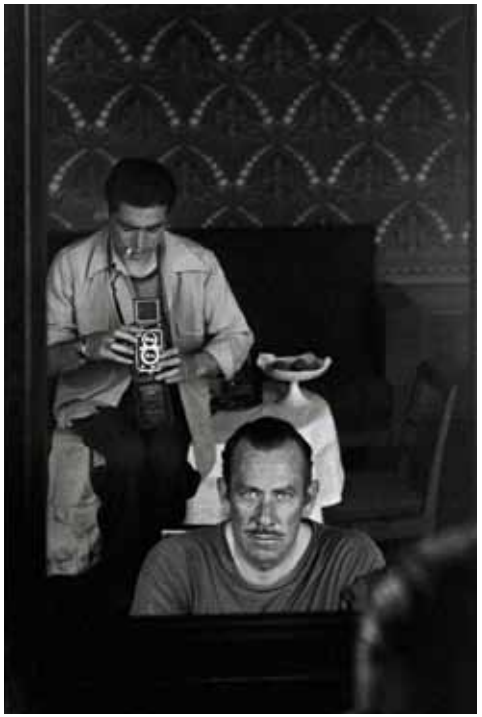

Robert Capa John Steinbecket fotózza, 1947

Idén szeptember és jövő január között két Robert Capa-tárlattal és egy André Kertész-retrospektívvel is gazdagítja az őszi kiállításmezőnyt a győri Magyar Ispita, a kecskeméti Fotográfiai, valamint a budapesti Magyar Nemzeti Múzeum.

A győri és a kecskeméti kiállítás Robert Capa (H)arcos és háborús fényképeiből válogatva igyekszik képet adni arról az elszánt, félelemre és életveszélyre fittyet hányó, jó humorú és sasszemű fotózseniről, akit már huszonöt éves korában a világ legnagyobb háborús fényképészeként emlegettek – pedig akkor még csak egyetlenegy háborúról tudósított, és a java még hátravolt...
Capa legkiválóbb fotográfiái közül néhány azon a szürke június hatodikai hajnalon készült 1944-ben, amikor a szövetséges erők megindították a partraszállást a normandiai Omaha Beach-en. Capa az USS Chase zászlóshajó fedélzetén a partraszálló erők parancsnoki karával együtt érkezett Normandia partjaihoz, s az első hullámmal együtt ért szárazföldet a D-day hajnalán. „Egy lapos aljú partraszálló csónakban voltam, mikor a jármű ajtaja nyílni kezdett, a vízből kiálló groteszk vasalakzatok mögött feltűnt a füstben álló vékony partvonal – Európánk, a Könnyű Piros-part. A kecskeméti kiállításon látható fotósorozat a D-day-t, és a partraszállást követő napokat mutatja be Robert Capa objektívjén keresztül, míg a győri tárlat háborúkban arctalanná váló, elfelejtett embereknek, katonáknak és civileknek igyekszik arcot adni a Capa-fotók által. Míg a Robert Capa-életműnek pusztán egy „aprócska", bár annál jellegzetesebb szegmense kel életre a háborúsfotó-kiállításokon, addig a Magyar Nemzeti Múzeum André Kertészt egy, az egész munkásságát átfogó, retrospektív kiállítással élteti. A torzított női testek és az apró kontaktképek busongásra hajlamos, mégis játékos kedvű mesterének fotográfiáiból tavaly, a párizsi Jeu de Paume-ban nyílt először életmű-kiállítás Európában, melyet idén szeptemberben a Magyar Nemzeti Múzeum is fogadott. Az ezer négyzetméteren 250 fotót és újságot bemutató tárlat, valamint a hozzá kapcsolódó, Schwanner Endre Kertészről készített fotográfiáit is bemutató kamarakiállítás a Magyar Nemzeti Múzeum József nádor termeiben látható december 31-ig.

André Kertész: Kar és ventilátor, 1937 (Zselatinos ezüst nagyítás az 1940–50-es évekből.) © Eric Cepotis és David Williams gyűjteménye

HETVENÖT + 5?

MARKOVICS FERENC FOTÓKIÁLLÍTÁSA

MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA – MAI MANÓ HÁZ,
október 15–december 4.

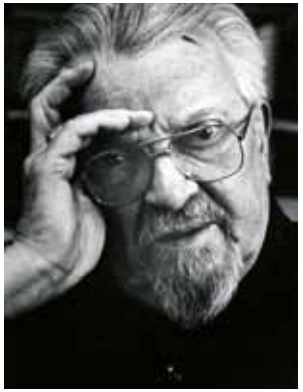

Fábri Zoltán filmrendező

„Jó fényt" – szokta mondogatni köszönésképp az idén 75 éves Markovics Ferenc, aki saját bevallása szerint az elmúlt több mint fél évszázad alatt volt amatőr, profi, vidéki, fővárosi, fotóriporter, reklámfotós, tanár, író, miegymás.

Pályafutása az ötvenes években az úgynevezett szép, magyaros motívumokkal, fénnyel és árnyékkal felcicomázott képek korszakával kezdődött, melyeket ő ma már kissé szépelgőnek tart ugyan, de annak idején, modern felfogásuk miatt, mesterétől, Tóth Istvántól bizony sokszor fejcsóválást kapott értük elismerés helyett. Később, a Mafilm standfotósaként vált igazi fotóriporterré, ahol 54 játékfilm, nemzetközi és televíziós produkció munkatársaként legendássá vált filmes pillanatokat sikerült elmentenie az örökkévalóság számára: Darvas Lili főkötőben, Fábri Zoltán szakállasan, Huszárik Zoltán homlokráncolós dilemmában, Makk Károly a rulett asztalnál.
A nyolcvanas évek második felében a Film Színház Muzsikához vetette jó sorsa, volt számos sikerlap művészeti és képszerkesztője, kiállítási katalógusok megálmodója, temérdek könyv és kortárs szösszenet írója. A fotós élete – mondja – hasonlít a műkorcsolyázóéhoz: vannak kötelező gyakorlatai, azaz a napi munka, és szabadon választott feladatok, amikor saját kedvére kísérletezhet, a kiállítási vagy művészfotók terepére kalandozhat.
Fotózta az utolsó magyar gyermekparalízis járvány légzésbénultjait, képzőművész barátait színekben tobzódó műalkotásaik tükrében, Louis Armstrongot a híres platina trombitájával vagy az amerikai nemzeti parkok lenyűgöző természeti jelenségeit, többek között a Grand Kanyont naplementében. Akárhol is jár, akárhová néz, szeme „műalkotásokra" bukkan. Legjobban mégis az ember érdekli. Úgy, ahogyan van. Készületlenül, frakk és cicoma nélkül, maszatosan, olykor festőcsákóval a fején. Portréin híresség meghitt pillanatai elevenednek újra, gondosan megtervezett, koncepciózus mégis bennfentes pillanatokba engednek bepillantást.
Hetvenötödik születésnapjára a művész egy stílusosan 75 képből álló kollekcióval készül, mellyel egyfelől igyekszik összefoglalni az elmúlt 60 alkotói esztendőt, másfelől néhány, a fotográfiától elkalandozó meglepetéssel kiegészítve a tárlatot, szeretne mosolyt csalni látogatói arcára.

Felhők és vonat

KIÁLLÍTÓHELYEK PROGRAMKÍNÁLATA / IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Múzeumpedagógiai kapcsolat

BUDAPEST

A38 Hajó

XI., Petőfi híd budai hídfő Tel.: 464-3940, www.a38.hu
Nyitva: 11–18 óráig. Vasárnap zárva. Látogatás előtt egyeztetés szükséges.

• A Kiégő Izzók vizuális csoport fényinstallációja. (November 23.)
• Moje Menhardt osztrák festőművész kiállítása. (Október 20–30.)
• Kaori Homma japán művész kiállítása. (November 3–13.)

Aquincumi Múzeum – Romkert

III., Szentendrei út 135. Tel.: 250-1650
Nyitva: október 31-ig, kiállítás és romkert 10–17 óráig. November 1-től 10–16 óráig, romkert zárva. Hétfőn zárva.
Tel.: 250-1650, 430-1081, Ódor Bernadett, Pálinkás Szilvia, odor.b@aquincum.hu, palinkas.szilvia@aquincum.hu

• „Van új a föld alatt...” – Válogatás a 2010. év legszebb budapesti ásatási leleteiből. (2012. március 25-ig)
• Tapintható régészet – Kiállítás vakoknak és gyengén látóknak. (Október 31-ig)

Bajor Gizi Színészmúzeum – Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet

XII., Stromfeld Aurél u. 16. Tel.: 375-1184/124, www.szinhazimuzeum.hu
Nyitva: csütörtök–vasárnap 14–18 óráig.
Tel.: 375-1184/105

Együtt nőttünk fel... – A Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház első 20 éve. (Év végéig)
Básti-Csákányi: Két név – négy színész. (Év végéig)

Budapest Galéria Kiállítóháza

III., Lajos utca 158. Tel.: 388-6784, 454-0017, www.budapestgaleria.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

• asztal – A kiállítás az asztal témakörében szerveződik, a meghívott 9 művész a közelmúlt éveiben készült „asztalos” munkáival, ezek átdolgozásaival, illetve új, erre a kiállításra készülő művekkel lesz jelen a Kiállítóházban. (Október 29–november 27.)

Budapesti Történeti Múzeum – Vármúzeum

I., Szent György tér 2., E épület. Tel.: 487-8800, 487-8871, www.btm.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 487-8871, Berhidai Magdolna, berhidai@mail.btm.hu

• Százéves az Eötvös Kollégium. (Október 26–2012. március)
• Biedermeier bútorművészet Pest-Budán és Magyarországon. (December 16–2012. március)

Centrális Galéria (OSA Archívum)

V., Arany János u. 32. Tel.: 327-3250, www.osaarchivum.org
Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

• Épül az egyetem – a Közép-európai Egyetem épületének története. (December 31-ig)

Deák Erika Galéria

VI., Mozsár u. 1. Tel.: 201-3740, www.deakgaleria.hu
Nyitva: szerda–péntek 12–18 óráig, szombat 11–16 óráig.

• Man, Myth, Machine – Bodoni Zsolt (HU/RO), Vitaly Pushnitsky (RU), Robert Fry (GB), Cantermir Hausi (RO). (Október 20–november 26.)
• Bullás József festőművész kiállítása. (December 1–2012. január 14.)

Ernst Múzeum

VI., Nagymező u. 8. Tel.: 341-4355, www.mucsarnok.hu
Nyitva: 11–19 óráig. Hétfőn zárva.

• Homeopatikus valóság – Szolnoki József médiaművész kiállítása. (November 13-ig)
• Németh Ilona egyéni kiállítása. (November 30–2012. február 5.)

Evangélikus Országos Múzeum

V. Deák tér 4. Tel.: 317-4173, www.evangelikusmuzeum.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

• Első kövek – Élő kövek. 200 éves az első pesti evangélikus templom. (December végéig)

Faur Zsófi – Ráday Galéria

XI., Bartók Béla út 25. Tel.: 209-3635 www.raday-galeria.hu
Nyitva: hétfő–péntek 12–18, szombat 10–13 óráig

Faur Zsófi Galéria

• Gábor Áron kiállítása. (Október 13– november 9.)
• Jelnyelv: Korcsmár Eszter kiállítása. (November 11–december 7.)

Faur Zsófi Galéria-Panel terem

• G. Heller Zsuzsa kiállítása. (Október 13–november 9.)
• Bolygó Bálint kiállítása. (November 11–december 7.)
• Papír! Csoportos kiállítás a galéria művészeinek részvételével – Révész László László, Duliskovich Bazil, Blahó Borbála. (December 9–január 10.)

Fuga Budapesti Építészeti Központ

V., Petőfi Sándor u. 5. Tel.: 266-0837, www.fuga.org.hu
Nyitva: 11–21 óráig.

• Finn építészet 2008–09. – A Finn Építészeti Múzeum kiállítása. (Október 27–november 14.)
• Solti Gizella textilművész kiállítása. (November 17–december 12.)
• A Magyar Elektrográfiai Társaság 10 éves jubileumi kiállítása. (December 15–2012. január 15.)

Hadtörténeti Intézet és Múzeum

I., Kapisztrán tér 2-4. Tel.: 325-1600, www.militaria.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 325-1600/44199, Kovács Beáta, kovacs.beata@hm-him.hu

• Csendőr egyenruhák és tárgyak. (Év végéig)
• Vivát Hadik! – A 300 éve született futaki gróf, Hadik András tábornagy és emlékezete. (Év végéig)

Iparművészeti Múzeum

IX., Üllői út 33-37. Tel.: 456-5107, www.imm.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 456-5121, 456-5171, 456-5107

• Főúri öltözetek az Esterházy-kincstárból. (2012. január 15-ig)
• Unpolished – kortárs lengyel design kiállítás. (Október 1–november 13.)
• Magyar Formatervezési Díj 2011. (Október 4–november 13.)
• Európa szövete – A brüsszeli Musées Royaux D'Art et D'Histoire-ban a magyar EU elnökség alkalmából bemutatott anyag hazai bemutatója, nemzetközi kárpitművészek részvételével. (Október 13–november 27.)
• Európa fényei – A Magyar Kárpitművészek Egyesülete tagjai által közösen szőtt kárpitok bemutatója. (Október 20–november 20.)
• Magyar Művészeti Akadémia kiállítása – megemlékező kiállítás az MMA elhunyt tagjairól. (December 2–2012. január 1.)
• Megvalósult Művek 2010 – Az NKA által támogatott iparművészek kiállítása. (December 15–2012. január 30.)
• Magyar Art Deco és modernizmus – Lakásművészet a két világháború között. (December 8–2012. szeptember 30.)

kArton Galéria

V., Alkotmány u. 18. Tel.: 472-0000, www.karton.hu
Nyitva: hétfő-péntek 13–18 óráig.

• Privát Zórád – Zórád Ernő kiállítása (Október 17–november 25.)
• WOW! 6. aukció. (november 26.) – Aukciós kiállítás. (november 18–25., a Petőfi Irodalmi Múzeumban)
• Street art kiállítás. (December 2–2012. január 10.)
• Tel-Aviv Grannies – Schmied Andrea kiállítása. (2012. január 12–február 20.)

Kassák Múzeum

III., Fő tér 1., Zichy-kastély. Tel.: 368-7021, www.kassakmuzeum.hu
Nyitva: szerda–vasárnap 10–17 óráig

• Avantgárd művészet magángyűjteményekben I. – A Kiss Ferenc-gyűjtemény. (November 8–2012. január 15.)

Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár

III., Kiscelli u. 108. Tel.: 388-7817, www.btmfk.iif.hu
Nyitva: októberben 10–16 óráig, hétfőn zárva.
November 1-től: kedd-péntek 10–16 óráig,
szombat–vasárnap 10–18 óráig, hétfőn zárva.

Templomtér
• Korszerű lakás, 1960 – az óbudai kísérlet. (december 4-ig)

Oratórium
• Anna Margit- és Ámos Imre-kiállítás. (Október 6–november 6.)
• Ifj. Ficzek Ferenc grafikai kiállítása. (November 11–2012. január 15.)
• Jovián György festőművész kiállítása. (December 15–2012. január 30.)

Kogart Ház

VI., Andrássy út 112. Tel.: 354-3836, www.kogart.hu
Nyitva: 10–18 óráig.

• American Rock Posters – A kiállítás a 20. századi kultúrtörténet egy különleges epizódjának relikviáit mutatja be, elsősorban az 1966–1971 között a San Francisco-öböl környékén készült pszichedelikus rockplakátokra koncentrálva. (Szeptember 23–december 31.)

Közlekedési Múzeum

XIV., Városligeti krt. 11. Tel.: 273-3840, www.km.iif.hu
Nyitva: kedd–péntek 10–16 óráig, szombat–vasárnap 10–17 óráig. Hétfőn zárva.

• DOStalgia – A kiállítás a 30 éves IBM PC személyi számítógép és a 40 éves Intel 4004 mikroprocesszor előtt tisztelegve az irodai és az otthoni informatika aranykorába kalauzolja a látogatókat. (December 24-ig)
• Szabad a pálya – ízelítő a 19. század technikában, életmódban és szórakozásban hozott újdonságaiból a polgáriasult Magyarországon. (November 18–2012. november)

Liszt Ferenc Emlékmúzeum és Kutatóközpont

VI., Vörösmarty u. 35. Tel.: 342-7320, www.lisztmuzeum.hu
Nyitva: hétfő–péntek 10–18 óráig,
szombat 9–17 óráig. Vasárnap zárva.

• Liszt és Budapest – Liszt budapesti tartózkodásának fő eseményei az 1823-as első fellépésétől kezdve 1886-os búcsúhangversenyéig. (2012. március 21-ig)

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

IX., Komor Marcell u.1., Művészetek Palotája.
Tel.: 553-3444, www.ludwigmuseum.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–20 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 555-3477,
muzeumpedagogia@ludwigmuseum.hu

• Édentől keletre – Fotórealizmus: Valóságváltozatok. (Szeptember 14–2012. január 15.)
• Yona Friedman építész életmű-kiállítása. Október 29–2012. január 8.)
• Rita Ackerman kiállítása. (November 18–2012. február 12.)

Magyar Fotográfusok Háza – Mai Manó Ház

VI., Nagymező u. 20. Tel.: 473-2666, www.maimano.hu
Nyitva: hétfő–péntek 14–19,
szombat–vasárnap 11–19 óráig.

• Titkos kertek - Csortos-Szabó Sándor kiállítása. (Október 6–november 13)
• Juhász Orsolya első kiállítása – a „Pécsi József egykor és ma"-parafrázis fotóművészeti pályázat 2011-es nyertese. (Október 6–november 6.)
• Hetvenöt + 5? – Markovics Ferenc kiállítása. (Október 15–december 4.)
• Jung Zseni kiállítása. (November 17–Január 15.)

Magyar Mezőgazdasági Múzeum

XIV., Városliget, Vajdahunyadvár. Tel.: 363-1117, www.mezogazdasagimuzeum.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–17 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 363-2711

• A ló – Nemzeti lókiállítás. (2012. végéig)
• A fagy birodalma – Titkok és rejtélyek a sarkvidékeken – Interaktív kiállítás és játék. (November 2-ig)
• Nemzetközi orchidea- és bromélia kiállítás. (November 4–6.)

Magyar Nemzeti Galéria

I., Budavári Palota. Tel.: 201-9082, www.mng.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 20-439-7436, info@mng.hu

• Mítosztól a képig – Markó Károly és köre. (Október 30-ig)
• Ferenczy Károly (1862–1917) gyűjteményes kiállítása. (November 30–2012. június 3.)
Magyar Festészet Napja X. – Nyitás a Kárpát-medencére. (Október 19–november 6.)

Magyar Nemzeti Múzeum

VIII., Múzeum krt. 14-16. Tel.: 327-7773, www.mnm.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 327-7703, muzeumpedagogia@hnm.hu

• André Kertész Retrospektív. (Szeptember 30–december 31.)
• Kertész/képek. (Szeptember 30–december 31.)
• Teleki László, az Országgyűlés halottja – Pesti helyszínelők 1861. (Október 27–2012. január 31.)

Magyar Természettudományi Múzeum

VIII., Ludovika tér 2-6. Tel.: 210-1085, www.mttm.hu
Nyitva: 10–17 óráig. Kedden zárva.
Tel.: 210-1085, 303-6193, Hartmann Éva

• „Gyöngyvirágtól lombhullásig..." – Marian Szewczyk és Michał Szewczyk lengyel természetfotós kiállítása. (Szeptember 7–november 4.)
• Muray Róbert: „Témám a természet" – kiállítás a művész születésének 80. évfordulója alkalmából. (Október 26–november 21.)
• NaturArt – Az év természetfotósa 2011. (November 9 – december 12.)

Magyar Zsidó Múzeum

VII., Dohány u. 2. Tel.: 321-0408, www.zsidomuzeum.hu
Nyitva: 10–18 óráig, pénteken 10–16.30-ig.
Szombaton zárva.

• IV. Kortárs Festészeti Triennále. (Október 6–december 5.)
• Dan Reisinger kiállítása. (December 12–2012. január 14.)

Műcsarnok

XIV., Hősök tere. Tel.: 460-7000, www.mucsarnok.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–18, csütörtök 12–20 óráig.
Hétfőn zárva.

Tel.: 30-410-8582, aszabics@mucsarnok.hu

• „Sírba visztek” – A Bizottság a Műcsarnokba megy. (November 13-ig)

Nagytétényi Kastélymúzeum

XX., Kastélypark u. 9-11. Tel.: 207-0005, www.nagytetenyi.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

• Karácsony a kastélyban. (December 3–december 30.)

Néprajzi Múzeum

V., Kossuth tér 12. Tel.: 473-2441, www.neprajz.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 473-2439, 30-558-8022, Bodnár Kata, bodnar@neprajz.hu

• Amazónia – Utak az indiánokhoz. (2012. április 8-ig) EtnoMobil 2.0 – Lakókocsiban megrendezett utazó-kiállítás. (Október 30-ig)
• Erdélyi templomok – Válogatás a Néprajzi Múzeum grafikáiból, fényképeiből. (2012. Március 18-ig)
• World Press Photo 2011. (Október 30-ig)
• Kauri és nagyító – Óceániai ékszerek Bíró Lajos gyűjteményéből. (2012. január 29-ig)

Petőfi Irodalmi Múzeum

V., Károlyi M. u. 16. Tel.: 317-3611, www.pim.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 317-3611/151, 153, Bujtor Anna, Helmich Katalin, Kákonyi Magdolna, muzeumped@pim.hu

• „Az árnyból szőtt lélek” – Kiállítás Tóth Árpád születésének 125. évfordulója alkalmából. (Október 1– 2012. április 1.)
• A láthatatlan ember arcai – Gárdonyi Géza emlék-kiállítás. (December 1–2012. május vége)

Raiffeisen Galéria

V., Akadémia u. 6. Tel.: 484-4406, www.raiffeisen.hu
Nyitva: 10–18 óráig. A belépés ingyenes!

• Chilf Mária festményei. (Október 31–2012. január 8.)

Spiritusz Galéria

I., Várfok u. 14. Tel.: 202-1420, 06-30-846-2998, www.spiritusz-galeria.hu
Nyitva: kedd – szombat 11–18 óráig.
Vasárnap, hétfőn zárva.

• Jahoda Réka és Mayer Hella kiállítása. (Október 21–november 19.)

Szépművészeti Múzeum

XIV., Hősök tere. Tel.: 469-7100, www.szepmuveszeti.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 469-7180, muzeumpedagogia@szepmuveszeti.hu

• Múmiák testközelben. (Június 9–2012. február vége)
• El Grecótól Rippl-Rónaiig – Nemes Marcell a legendás mecénás-műgyűjtő. (Október 26–2012. február 19.)
• Hollán Sándor festőművész kiállítása. (November 29–2012. január 29.)

Tat Galéria

VIII., József krt. 69. IV.em. Tel.: 20-415-6776, www.tat-art-salon.blogspot.com
Nyitva: szerda–péntek 12–19 óráig.
Szombaton 12–15 óráig.

• Megérkezések – Schaller István festőművész kiállítása. (Október 11–november 14.)
• Tízezerarc – Ázbej Kristóf fuzionista művész kiállítása. (November 15–december 10.)
• Manifesztum – Garay-Nagy Norbert festőművész kiállítása. (December 13–február 15.)

Terror Háza

VI., Andrássy út 60. Tel.: 374-2600, www.terrorhaza.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

• „Magyar voltál, ezért!” – Délvidéki tragédia 1944–1945. (Év végéig)
• „Ott hevernek, s mintha élnének...” – Andrzej Przewoźnik-emlékkiállítás. (Év végéig)

Várfok Galéria

I., Várfok u. 11. Tel.: 213-5155, 30-562-2772, www.varfok-galeria.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Vasárnap, hétfőn zárva.

• Feketebács 2011 – Nádler István legújabb alkotásai. (Október 21–november 19.)
• Françoise Gilot papírmunkái – retrospektív kiállítás. (November 26–2012 január 14.)

Virág Judit Kortárs Galéria

V., Falk Miksa u. 30. Tel.: 312-2071, www.viragjuditgaleria.hu
Nyitva: hétfő–péntek 10–18 óráig, szombat 10–13 óráig.

• A 121 legszebb Mednyánszky-festmény. (Október 29–november 27.)

VIDÉK

BALATONFÜRED

Vaszary Villa

Honvéd u. 2-4. Tel.: 21-200-2458, 30-654-5779, www.vaszaryvilla.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–18 óráig. Hétfőn zárva.

• Rejtett vonatkozások – Bibekanandra Santa indiai festőművész kiállítása Tagore születésének 150. évfordulója tiszteletére. (Szeptember 17–december 31.)
• Rabindranath Tagore a művész. (Szeptember 16–november 20.)
• Talált és kitalált zongorák – Barabás Márton zongoraszobrai és kottatartó gyűjteménye. (2012. január 1-ig)
• Transzcendentális etűdök képekre és zongorára – Barabás Márton festőművész kiállítása. (November 24–január 1.)

DEBRECEN

Medgyessy Ferenc Emlékmúzeum

Péterfia u. 28. Tel.: 52-413-542, www.derimuz.hu
Nyitva: kedd–vasárnap 10–16 óráig. Hétfőn zárva.

• Töltődj fel! A villamosság térhódítása c. kiállítás. (Október 5–december 31.)
• „...mikor bekukkant Debrecenbe...” – Arany János lelki formálódásának története a debreceni diákévektől kezdve a színészi próbálkozásokon át a szalontai másodjegyzőség koráig. (November 21–december 4.)

Modem Modern és Kortárs Művészeti Központ

Baltazár Dezső tér 1. Tel.: 52-525-018.
Nyitva: 10–18 óráig, csütörtökön 12–20 óráig.
Hétfőn zárva.
Tel.: 20-971-4606, Jahoda Réka, jahoda.reka@modemart.hu

• A Hibriditás a Kárpátok között. Az Irokéz Gyűjtemény és a rendszerváltás. (November 20-ig)
• A másik Vénusz – Drozdik Orsolya (Orshi) kiállítása. (Október 8–2012. január 22.)

Mű - Terem Galéria
Batthyány u. 24. Tel.: 52-532-836
Nyitva: 9-17 óráig, szombat, vasárnap, hétfőn

• „Természet közelben” – Balatonfüredi alkotók, Gaál Ágnes festőművész, Fritz Béla fotográfus és Monika Fritz textilművész, hímző mester kiállítása. (Október 6–28.)
• Breznay Pál , Sóváradi Valéria, Székelyi Kati – a budapesti Vízivárosi Galéria művészeinek kiállítása. (November 3–25.)

DUNAÚJVÁROS

Kortárs Művészeti Intézet
Vasmű út 12. Tel.: 25-412-220, www.ica-d.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Vasárnap zárva.

• Nehéz Ipar. (November 4–december 9.)
• Moizer Zsuzsa kiállítása. (2012. január 6–február 24.)

ESZTERGOM

Duna Múzeum
Kölcsey u. 2. Tel.: 33-500-250, www.dunamuzeum.hu
Nyitva: októberben 9–17 óráig,
novembertől 10–16 óráig. Kedden zárva.
irisz@dunamuzeum.hu,
gildiko@dunamuzeum.hu

• Akkor és most – Magyarok Margatban.
(Október 15–december 30.)

GÖDÖLLŐ

Gödöllői Királyi Kastély
Grassalkovich-kastély. Tel.: 28-410-124,
www.kiralyikastely.hu, Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 28-430-864/108-as mellék,
Oravec-Kis Éva, oravec.eva@kiralyikastely.hu

• Kincses templomok – Grassalkovich I. Antal, a főúri mecénás. (2012. január 29-ig)

GYŐR

Városi Művészeti Múzeum
Király u. 17. Tel.: 96-322-695
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 20-508-5929 és 20-532-2644, Gergics Ágnes és Turzai Erika, gergics.agnes@artmuz.hu és turzai.erika@artmuz.hu

• I. Nemzetközi Rajz és Képgrafikai Biennále.
(Október 30-ig)
• Péreli Zsuzsa textilművész kiállítása.
(November 12–2012. január 8.)

Váczy Péter Gyűjtemény, Magyar Ispita
Nefelejcs köz 3.
• (H)Arcok Robert Capa fotográfiái.
(Október 28–2012. január 8.)
• Kutcsera Edit iparművész kiállítása.
(November 4–november 30.)
• Tanai Anna, az I. Art Tárlat díjazott művészének kiállítása. (December 8–január 15.)

Napóleon-ház
Király utca 4.

• A Magyar Képző-és Iparművészek Szövetségének grafikus és szobrász szakosztályának tárlata.
(November 11–december 11.)
• Téli tárlat – Kortárs képzőművészet Győrben.
(December 17–2012. január 31.)

KAPOSVÁR

AGORA – Együd Árpád Városi Kulturális Központ
Csokonai u. 1. Tel.: 82-512-228,
www.agora.kaposvar.hu

• Rippl-Rónai 150 – Retrospektív kiállítás Rippl-Rónai József születésének 150. évfordulója alkalmából.
(December 31-ig)

A MEDGYESSY FERENC EMLÉKMÚZEUM
ŐSZI KIÁLLÍTÁSAI

Töltődj fel!
A villamosság térhódítása

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum Elektrotechnikai Múzeumának látványos és interaktív kiállítása az elektromosság csodálatos világára kívánja felhívni a figyelmet.
A tárlaton megtekinthető többek között Bláthy Ottó Titusz eredeti 110 éves fogyasztásmérője, valamint Jedlik Ányos dinamójának hiteles másolata is. Az érdeklődők betekintést kaphatnak a felvilágosodás korának főúri szalonjaiban végzett látványos, misztikusnak tűnő kísérletekbe, működő múlt századi eszközöket tesztelhetnek, megcsodálhatják egy XIX. századi, több ezer voltos feszültség előállítására szolgáló szikrainduktor kisülését, és látványos fényjelenségek kíséretében egy 19. századi influenciagépet is kipróbálhatnak.
Október 5–december 31.

„... mikor bekukkant Debrecenbe...”
A Déri Múzeum és a nagyszalontai Arany János Emlékmúzeum kiállítása

A kiállítás a Bolond Istók fikciós keretébe ágyazottan beszéli el Arany János lelki formálódásának történetét a debreceni diákévektől kezdve a színészi próbálkozásokon át a szalontai másodjegyzőség koráig. A tárlaton bekukkanthatunk Arany nagyszalontai hivatali lakásába, ahol eredeti bútorai, fényképei és kéziratai idézik meg a költő alakját. A debreceni és a nagyszalontai enteriőrt az utazást szimbolizáló ekhós szekér kapcsolja össze, amelynek hátsó részéből a csecsemő Istókot húzta elő a szoptatós cigánydajka. A kiállításhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozások szintén Arany Bolond Istók c. művére építenek.
November 21–december 4.

DEBRECEN, PÉTERFIA U. 28.
TEL.: 52-413-542, WWW.DERIMUZ.HU

KECSKEMÉT

Cifrapalota
Rákóczi út 1. Tel.: 76-480-776
Nyitva: 10-17 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 76-481-350, 30-406-5260, Merinu Éva

• 100 éve történt – A földrengés éve – A Kecskeméti Katona József Múzeum történeti-néprajzi osztályának időszaki kiállítása. (Október 30-ig)
• Árvák hercege – Emlékkiállítás a Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulójának tiszteletére.
(Október 30-ig)
• A vienne-i francia partnermegye alkotóinak képzőművészeti kiállítása. (November 11-ig.)
• Tóth Menyhért ösztöndíjasok – A Tóth Menyhért Alapítvány 2000–2011. közötti ösztöndíjas festőművészeinek kiállítása.
(November 11–december 18.)
• Kortárs költészet – kortárs grafika – a Műhely Művészeti Egyesület kétévente megrendezésre kerülő kiállítása. (November–december)

Magyar Fotográfiai Múzeum
Katona József tér 12. Tel.: 76-483-221,
www.fotomuzeum.hu
Nyitva: 10–17 óráig. Hétfőn és kedden zárva.

• Robert Capa: A Normandiai partraszállás fényképei. (November 20-ig.)
• Szabó Dezső fotóművész kiállítása (December)

MISKOLC

Színháztörténeti és Színészmúzeum
Déryné u. 3. Tel: 30-660- 9299,
www.szineszmuzeum-miskolc.blog.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

• Magánbeszéd – Kortárs miskolci összművészeti „műhelytalálkozó”. (December 10-ig)
• „Falra mondok képeket” – Színházi tervek, versillusztrációk, mozgóképek Weöres Sándor műveihez. Keresztes Dóra festő- és grafikusművész kiállítása. (Október 4–december 10.)

Miskolci Galéria Rákóczi-ház
Rákóczi u. 2. Tel: 46-500-680, 46-500-681,
www.miskolcigaleria.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.
Tel.:30-414 81 22, Éliás István

• Zajos csendéletek – Orbán György képzőművész kiállítása. (Október 4–november 5.)
• Drozsnyik István szobrászművész kiállítása.
(Október 6–november 5.)
• Boris Sirka rajzai – A Kassai Löffler Múzeum vendégkiállítása. (Október 20–november 12.)
• Rákóczi Kassán – A kassai Kelet-Szlovákiai Múzeum vendégkiállítása. (November 5–december 10.)
• XIX. Magyar Sajtófotó kiállítás – A Magyar Újságírók Országos Szövetségének vándorkiállítása. (November 10–december 10.)
• Kupcsik Adrián képzőművész kiállítása.
(November 15–december 10.)

PÉCS

Természettudományi Múzeum
Szabadság u. 2. Tel.: 72-213-419, www.jpm.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.

• „Ahány madár, annyi tojás” – Válogatás a múzeum madártojás-, madárpreparátum- és fészekgyűjteményéből. (Október 7–december 31.)

Várostörténeti Múzeum
Felsőmalom utca 9. Tel.: 72-310-165,
www.jpm.hu
Nyitva: 10–18 óráig. Vasárnap és hétfőn zárva.
Tel.: 70-325-5079, Gardánfalviné Kovács Magdolna, tenyer@gmail.com

• Istenek, ősök és sámánok – Egy vietnámi hegyi törzs, a brúk vallása. (November 20-ig)

Cella Septichora Látogatóközpont
Szent István tér Tel.: 72-224-755, www.pecsorokseg.hu
Nyitva: 10–16 óráig. Hétfőn zárva.

• III. Világörökségi Képző és Iparművészeti pályázat nyertes munkái. (November 1–30.)
• Pécs-Baranyai Művészek Társasága kiállítása.
(Január 20–2012. február 20.)

SZEGED

Reök – Regionális Összművészeti Központ
Tisza Lajos krt. 56. Tel.: 62-471-411.
Nyitva: 10–18 óráig. Hétfőn zárva.
Tel.: 62-471-411, Ale Ildikó, muzeumpedagogia@reok.hu

• Németh György fotóriporter és fotóművész jubileumi kiállítása 60. születésnapja alkalmából.
(Október 1–november 17.)
• Magyar Művészkönyvalkotók Társasága.
(Október 27–november 27.)
• Magyar képző- és iparművészek kiállítása.
(November 20–2012. január 10.)

SZENTENDRE

Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Sztaravodai út. Tel.: 26-502-500
Nyitva: 9–17 óráig. Hétfőn zárva.

Skanzen Galéria
• A polgárosodás sikertörténete – a vasút.
(2012. március 30-ig)
• Erdély virágai. Egy kutatás margójára 2006–2011.
(November 4–2012. március 30.)

Szentendrei Képtár
Fő tér 6. Tel.: 26-310-244, www.pmmi.hu
Nyitva: szerda–vasárnap 10–18 óráig

• „Nem múlt el nyomtalanul ...” – Honfoglalás-kori leletek Pest megyében. (Október 9–november 27.)
• Kilenc évtized a művészet vonzásában – Pirk Jánosné Remsey Ágnes (1915–2010) és a Remseyek
(December 9–február 26.)

Népművészetek Háza
Rákóczi u. 1.
Nyitva: szerda–vasárnap 10–18 óráig
Tel.: 26-310-244/112, 20-779-6659, kozmuvelodes@pmmi.hu

• Kisasszonytól vízkeresztig – Őszi-téli néphagyományok Pest megyében. (Október 1–január 31.)

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szent István Király Múzeum és Új Magyar Képtár
Megyeház u. 17. Tel.: 22-329-504, www.szikm.hu
Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

• esztelen! meztelen! mashup-remix – Istvan Kantor Monty Cantsin? Amen! kiállítása (November 13-ig)

Szent István Király Múzeum – Csók István Képtár
Bartók Béla tér 1.
Nyitva: hétfő 13–18 óráig, kedd–vasárnap 10–18 óráig

• Fejér Megyei Őszi Tárlat (Október 28–2012. január 29.)

NAGYHÁZI
Galéria és Aukciósház
1055 Bp., Balaton u. 8.
www.nagyhazi.hu

Október 11–12.
Festmény- és műtárgyárverés
(Az aukciós anyagból rendezett kiállítás október 3-9. között tekinthető meg)
Karácsonyi aukciók
December 6.
Régi mesterek és 19. századi festmények
December 7.
20. századi festmények
December 8.
Művészeti tárgyak
December 10.
Ezüstök, ékszerek

René Magritte: Az Öröm-elv
November elejétől nagyszabású életmű-kiállítással tiszteleg a belga szürrealista festészet fenegyerekének életműve előtt a bécsi Albertina, ahol több mint 100 elmés és szórakoztató festmény provokálja képrejtvényeivel a látogatót. Épp úgy, ahogy Pierce Brosnan a Thomas Crown ügy című filmben felbukkanó kalapos fiatalember portréjával – tudják, akinek egy hatalmas zöldalma takarja az arcát.
Bécs, Albertina, november 9–február 22.

Melankólia és provokáció
Az Egon Schiele-projekt
Egy különös Egon Schiele-tálattal ünnepli tíz éves fennállását idén ősszel a világ legnagyobb Schiele-gyűjteményével rendelkező Leopold Múzeum. A több mint 100 festményt és papír alapú munkát felsorakoztató tárlat középpontjában a 28 évesen elhunyt művész „korai" alkotásai állnak, melyeket szinte egytől egyig a melankólia és a gyász jár át. A kiállítás különösségét az a hat kortárs előadóművész adja, akik egy-egy teremben Schiele műveiből és életéből ihletet merítve „akcióznak" a kiállítás alatt.

Bécs, Leopold Múzeum, január 30-ig

Kívánságok múzeuma
Megújult a MUMOK
Szeptember közepén felújítva, kicsinosítva, a Kívánságok múzeuma című tárlattal nyílt meg újra a bécsi Múzeumi Negyed legmodernebb épületében található Modern Művészetek Múzeuma, azaz a MUMOK. A kiállítás a múzeum saját gyűjteményének legemblematikusabb darabjaiból, valamint egy-egy a jövőben megszerezni kívánt alkotásból szemezget.

A 9000 darabos gyűjtemény kiemelt művei között a klasszikus modern művészetet Alberto Giacometti, René Magritte, Henri Matisse és Pablo Picasso képviselik, de a Kívánságok múzeumában Gerhard Richter vagy Herbert Brandl aktuális munkái is helyet kaptak. A MUMOK saját kollekcióját kereken 30 olyan alkotás egészíti ki, melyekre a múzeum egyelőre még csak vágyik – köztük olyan nemzetközi nagyágyúk műveivel, mint például Dan Flavin, Fred Sandback, Ray Johnson vagy Cindy Sherman.
Bécs, MUMOK, január 8-ig

Téli mesék
Télábrázolás az európai művészetben Bruegeltől Beuysig
Egyszer volt, hol nem volt, még a Hókirályné palotáján is túl, ahol örök hó és jég borította a tájat… – kezdődhetne akár így is a Kunsthistorisches Museum „Téli mesék" című kiállítása, mely a „tél" európai művészetre gyakorolt hatását veszi górcső alá. A tárlat a kései középkor évszakábrázolásaiból kiindulva a flamand téli táj zsánermegjelenítésein keresztül egészen napjainkig vezet, olyan jelentős festők műveinek kalauzolásában, mint az idősebb Pieter Bruegel, Rembrandt, Goya, Caspar David Friedrich, Claude Monet, Edvard Munch, Anselm Kiefer és Peter Paul Rubens. Az összesen mintegy 150 festményt számos szobor, kézimunka, porcelán, elefántcsont és ezüst tárgy egészíti ki.
Bécs, Kunsthistorisches Museum, január 8-ig

Új Haydn explozív
Néhány új kiállítási tárggyal bővülve folytatódik a nagysikerű Haydn Explozív kiállítás Kismartonban, melyeknek köszönhetően újabb aspektusait ismerhetjük meg Joseph Haydn az Esterházy hercegek udvarában töltött éveinek. Az operát a középpontba helyező kiállítás Haydn teljesen új oldalait, illetve az Esterházy család XVIII. századi pezsgő kulturális életét mutatja be. A tárlaton megtekinthető például egy díszes klasszicista kabinetszekrény, amelyet II. Miklós herceg megbízásából egy zenélőóra tárolására készítettek, valamint a Haydn korából származó, máig fennmaradt ritka hangszerek egyike: Matthias Müller bécsi zongorakészítő ütőkalapácsos zongorája.
Eisenstadt, Esterházy kastély, december 19-ig

Hundertwasser: A zöld út művészete
Burjánzó tetőkertek, ablakokból kinövő fák és egy végigmondhatatlan művésznév, mely magyarul valami hasonlót jelent: „Béketeli Esősnapú Sötéttarka Százvíz". A környezettudatos építészet és gondolkodásmód úttörőjét, Friedensreich Regentag Dunkelbunt Hundertwassert mint hét-

köznapi embert, művészt, utazót és gondolkodót egyként mutatja be a bécsi múzeum jubileumi kiállítása. A Hundertwasser-komplexum 20 éves fennállását ünneplő tárlat 13 állomásra felosztva kalauzol a hosszú nevű festő, grafikus, építész és filozófus életében és munkásságában.
Bécs, Kunsthaus Wien, november 6-ig

Aj Vej-vej fotói Grazban
Idén ősztől a híres kortárs kínai művész, Aj Vej-vej (Ai Weiwei) fotóiból látható válogatás a grazi Joanneum Múzeumban. A tárlat anyagát a rendszerbíráló aktivista művész New Yorkban, valamint a szülőföldjén a '90-es években készült fekete-fehér fotói, valamint számtalan későbbi, a blogjában is közzétett fénykép és videó alkotja. Az alkotások egy része hétköznapi pillanatkép, mások társadalmi jelenségeket ragadnak meg, vagy az egyénre összpontosítanak. A kiállítás Aj Vej-vej első nagy fotótárlata, mely a svájci Winterthur fotómúzeumból érkezett a stájerországi tartományi székhelyre.
Graz, Joanneum Múzeum, január 15-ig

A modernizmus úttörői
Gustav Klimt és Josef Hoffmann építész, képzőművész munkáiból nyílik kiállítás október végén a világ legnagyobb Klimt-gyűjteményével rendelkező Belvedere múzeumában. A tárlat célja, hogy egymás mellett, párhuzamosan bemutatva a bécsi szecesszió két jelentős művészének munkásságát, ráirányítsa a figyelmet Klimt és Hoffmann közös „projektjeire", valamint arra a kölcsönhatásra, amelyet az alkotás során egymásra gyakoroltak.
Bécs, Alsó Belvedere, október 25–március 4.

Intim tanúk
A mosakodóasztaltól a fürdőkádig
A testápolási kultúra történetét dolgozza fel a bécsi Hofmobiliendepot legújabb kiállítása, amely a császári udvar tagjainak tisztálkodási szokásaiba is betekintést enged. A tárlat mintegy kilencven művészien és esetenként rendkívül aprólékosan megmunkált bútordarab, porcelángarnitúra, vécécsésze és fürdőkád mentén mutatja be a személyi higiénia fejlődését a késő XVIII. századtól a XX. század elejéig.
Bécs, Hofmobiliendepot, január 12-ig

Henri Cartier-Bresson
India–Ameika-Oroszország
Szűk egy héttel később, miután november 11-én a Christie's aukciósház elárverezi a XX. század egyik legnagyobb fotográfusának 100 fotóját, a bécsi Kunsthaus Wien Bresson Indiában, Oroszországban és szerte az Amerikai Egyesült Államokban tett utazásai során készített képeiből nyit kiállítást – köztük néhány olyan darabbal, melyekből a 11-i aukción is kalapács alá kerül néhány kópia.
Bécs, Kunsthaus Wien, november 17–február 26.

II. Dunai Biennále
Idén már második alkalommal rendezi meg a pozsonyi Danubiabna Művészeti Múzeum azt a grandiózus képzőművészeti kiállítást, melyre tíz Duna menti ország fiatal művészei nyújtották be alkotásaikat. A német, osztrák, szlovák, magyar, horvát, szerb, román, bolgár, ukrán és moldovai ifjú képzőművészek sokféle stílusban és formában elkészített munkái 2011. február 26-ig láthatók a Dunában, egy földnyelven álló, ovális formájú modern épület földszintjén, emeletén és minden termében.
Pozsony, Danubiana Meulensteen Art Museum, december 11–február 26.

2011
10.01.–11.30.

DEBRECENI ŐSZ
5 éves a Kölcsey Központ

október 2. 18 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
Belső Mongólia Akrobatikus Színtársulat és a Belső Mongólia Ének- és Táncszínház előadása

október 13. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
5 éves a Kölcsey Központ
Lajkó Félix és Brasnyó Antal koncertje

október 15. 9–13 óra, Apolló mozi
Hagyd aludni Aput és Anyut! – délelőtti matiné

október 16. 17 óra, Kölcsey Központ, Bényi Árpád terem
Vasárnapi muzsika – A Sonus Ütőegyüttes műsora

október 20. 19 óra, Apolló mozi
Koltay Gábor: A szabadság ára – díszbemutató

október 25. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
5 éves a Kölcsey Központ
Cintányéros cudar világ – operett-est

október 27-28. 20–04 óra, Apolló mozi
Frankofón Filméjszaka

november 5. 18 óra, Kölcsey Központ, Bálterem
Iki Iki Tojama! – jószolgálati koncert
a 30 éves japán-magyar kulturális együttműködés jegyében

november 11. 20 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
5 éves a Kölcsey Központ
25 éves a PG csoport

november 12. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
50 éves a Debreceni Társastáncklub – jubileumi műsor

november 16. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
Hazakísérlek – Berecz András énekes, mesemondó estje

november 19. – december 11., Kölcsey Központ, Bényi Árpád terem
Farkas György festőművész kiállítása

november 19. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
Az Ezeregyéjszaka meséi – táncjáték
IX. Debreceni Országos Hastáncfesztivál

november 20. 17 óra, Kölcsey Központ, Bényi Árpád terem
Vasárnapi muzsika – A Debrecen Szaxofonegyüttes műsora

november 24. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
5 éves a Kölcsey Központ
EDDA Unplugged koncert

november 29. 19 óra, Kölcsey Központ, Nagyterem
Szekeres Adrien Szimfonikus Nagykoncert

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk.

Részletes program
www.fonixinfo.hu

Kiemelt támogató:
IT Services

EXHIBITIONS IN THE AUTUMN

BUDAPEST

CASTLE DISTRICT

Budapest History Museum
Former Royal Palace. Open: 10 a.m. – 6 p.m.
From 1 Nov 10. a.m. – 4 p.m. Closed on Tuesday.

• Budapest – Light and Shadow displaying the 1000 year history of the Hungarian capital from ancient times up to the 1989 political changes.
• Biedermeier furniture in Pest-Buda and Hungary (16 December – March 2012)

Hungarian National Gallery
Former Royal Palace. Open: 10 a.m. – 6 p.m.
Closed on Monday. www.mng.hu

• From Myth to Image – Károly Markó and his Circle. In his time Markó was one of the 19th century's most popular and internationally prominent painters. A whole generation of Hungarian Romantic landscape painters regarded him as their master. (Until 30 October)
• Tenth Day of Hungarian Painting – Opening to the Carpathian Basin (19 October – 6 November)
• A retrospective exhibition of Károly Ferenczy (1862–1917) – one of the greatest masters of the Nagybánya School who was both a European in the noblest sense of the word and a Hungarian in terms of continuing and developing the tradition of Hungarian painting. (30 November – 2 June 2012)

NEAR SZÉLL KÁLMÁN SQUARE

Millenáris Park
Building 'B' Kis Rókus Street

• Art Market Budapest – to meet is art At this international contemporary art fair many Hungarian galleries, non-profit organisations, creative communities and art groups present what contemporary art in the east-central European region is like today when it is increasingly attracting the world's attention. (27–30 October)

ÓBUDA

Aquincum Museum – Roman Archaeological Collection
135 Szentendrei Road. Open: 10 a.m. – 4 p.m.
Closed on Monday.

• Rome in Aquincum. Aquincum Scenery Store.

Kiscell Museum
108 Kiscelli Street. Open: Tuesday–Friday: 10 a.m. – 4 p.m. Saturday and Sunday: 10 a.m. – 6 p.m.
Closed on Monday.

• A Modern Apartment, 1960 – the Óbuda experiment. The museum's latest exhibition presents some of the buildings, apartments and residents of the Old Buda Experimental Housing Estate with the help of original documents, architectural designs, photographs and recordings. (until 4 December)

NEAR PARLIAMENT

Museum of Ethnography
12 Kossuth Square. Open: 10 a.m. – 5 p.m.
Closed on Monday

• Amazonia – a selection from the museum's America collection (14 July – 8 April 2012)

Bridge Pont
Információs és jegyiroda

Kikapcsolódásra vágysz?
Nálunk megvásárolhatod a jegyed!

Lord of the Dance
QUIMBY
Samaia: A Grúz Legenda
Tennis Classics
Yamato – Gamushara

Debrecen, Kálvin tér
belső udvarház I. emelet
Nyitva tartás: Hétfő–Péntek: 10^{00}–18^{00}
Tel.: 52/310–486

www.programstart.hu

• Transylvanian Churches – a selection of drawings and photographs from the museum's own collection (until 18 March 2012)
• World Press Photo 2011 (until 30 October)
• Kauri and a Magnifier – jewels from Oceania in the Lajos Bíró collection (until 29 January 2012)

ANDRÁSSY AVENUE AND ENVIRONS

Hungarian House of Photography in Mai Manó House

20 Nagymező Street. Open: Monday–Friday: 2 p.m. – 7 p.m., Saturday–Sunday: 11 a.m. – 7 p.m.
www.maimano.hu

• Secret Gardens – exhibition of Sándor Csortos-Szabó's photographs (6 October – 13 November)
• Seventy five+5? – an exhibition marking the 75th birthday of Ferenc Markovics, a most tireless, well-known doyen of photography. (15 October – 4 December)
• Exhibition of Zseni Jung's photographs (from 17 November)

Ferenc Liszt Memorial Museum and Research Centre

35 Vörösmarty Street. Open: Monday–Friday: 10 a.m. – 6 p.m. Saturday 9 a.m. – 5 p.m. Closed on Sunday.

• Liszt and Budapest – main events of the periods when Liszt stayed in Budapest, from his first appearance in 1823 to his farewell concert in 1886. (until 21 March 2012)

The Zelnik István Southeast Asian Gold Museum

110 Andrássy Avenue. Open Monday: 9 a.m. – 6 p.m. Tuesday–Sunday: 9 a.m. – 7 p.m.

• Cultures & Civilization of Southeast Asia – an exhibition of thousands of the most significant art objects of the Zelnik collection, which comprises items numbering tens of thousands. The exotic masterpieces spanning several thousand years are displayed in nine rooms on two floors. Not only the glass cabinets of the gold museum display extraordinary treasures, but also the tropical plant garden where visitors can view several thousand year old sculptures and stone tablets.

Kogart House

112 Andrássy Avenue. Open: 10 a.m. – 6 p.m.
www.kogart.hu
• American Rock Posters – The exhibition presents

mementos of a very special period in the history of 20th-century culture, the hippy era, focusing on the psychedelic rock posters of the San Francisco Bay area, made between 1965 and 1971: an original Woodstock poster, entrance tickets to and a hand-drawn map of the festival, plus a close-up view of Jimi Hendrix's child-size purple velvet jacket in a glass cabinet. (23 September – 31 December)

NEAR KÁLVIN SQUARE

Hungarian National Museum

14-16 Múzeum Boulevard. Open: 10 a.m. – 6 p.m. Closed on Monday. www.mnm.hu

• André Kertész Retrospective – The exhibition displaying 250 art works, photographs and newspapers on some 1000 square metres presents the work of the photographer who was born as Andor Kertész. (30 September – 31 December)

Museum of Applied Arts

33–37 Üllői Road. Open: 10 a.m. – 6 p.m. Closed on Monday. www.imm.hu

• Aristocratic attires and textiles from the Esterházy Treasury (until 15 January)
• Unpolished – contemporary Polish design (1 October – 13 November)
• Hungarian Design Award 2011 (4 October – 13 November)
• Web of Europe – presentation of the Hungarian artworks displayed in the Musées Royaux D'Art et D'Histoire, Brussels, marking the occasion of Hungary's EU presidency, with the participation of international tapestry artists. (13 October – 27 November)
• Lights of Europe – exhibition of tapestries jointly created by members of the Association of Hungarian Tapestry Artists. (20 October – 20 November)
• Hungarian Art Deco and Modernism – Home design in the inter-war period (8 December – 30 September 2012)

PALACE OF ARTS

Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art

1 Komor Marcell Street. Open: 10 a.m. – 8 p.m. Closed on Monday. www.ludwigmuseum.hu

• East of Eden – Photorealism: Versions of Reality. The exhibition presents east-central European artworks of 60s and 70s photorealism and compares them with prominent American and west European paintings. The artists, including Chuck Close, Robert Cottingham, Richard Estes, Tadeusz Grzegorczyk, László Lakner, Matei Lazarescu, Malcolm Morley, Sigmar Polke and Gerhard Richter, introduce the applauding, smiling everyday of the Cold War and the shortage economy. (14 September – 15 January 2012)

HEROES' SQUARE

Kunsthalle

Open: Tuesday, Wednesday and Friday–Sunday 10 a.m. – 6 p.m., Thursday 12 a.m. – 8 p.m. Closed on Monday. www.mucsarnok.hu

• "You'll be the death of me" – Bizottság goes to Kunsthalle The exhibition revives the golden age of the Albert Einstein Committee, the legendary underground band of the 80s. (until 13 November)

Museum of Fine Arts

Open: 10 a.m. – 6 p.m. Closed on Monday. www.szepmuveszeti.hu

• Mummies uncovered (Until the end of February)
• From El Greco to Rippl-Rónai – masterpieces from the collection of the noted art patron and collector, Marcell Nemes (26 October – 19 February 2012)

ELSEWHERE

BALATONFÜRED

Vaszary Villa

2–4 Honvéd Street. Open: 10 a.m. – 6 p.m. Closed on Monday. www.vaszaryvilla.hu

• Hidden Aspects – Indian artist Bibekanandra Santa's exhibition of paintings marking the 150th anniversary of Rabindranath Tagore's birth. (17 September – 31 December)

DEBRECEN

Modem – Centre for Modern and Contemporary Arts

1 Baltazár Dezső Square. Open: 10 a.m. – 6 p.m. Thursday: 12 a.m. – 8 p.m. Closed on Monday.

• Hybridity in the Carpathians – The Irokéz Collection and the System Change. A selection of the most iconic artworks from the legendary collection of contemporary Hungarian art in Szombathely (until 20 November)

GYŐR

City Museum of Art
Esterházy Palace, 17 Király Street.
Open: 10 a.m. – 6 p.m. Closed on Monday

• Tapestry artist, Zsuzsa Péreli's exhibition
(12 November – 8 January 2012)

Váczy Péter Collection, Magyar Ispita
3 Nefelejcs Mews, Open: 10 a.m. – 6 p.m.
Closed on Monday

• Battles and Faces – Robert Capa's photographs
(28 October – 8 January 2012)

KECSKEMÉT

Hungarian Museum of Photography
12 Katona József Square. Open: 10 a.m. –
5 p.m. Closed on Monday and Tuesday.

• Robert Capa: Memories of the Normandy Invasion
(16 September – 20 November)

SZENTENDRE

Open Air Museum (Skanzen Galéria)
Sztaravodai Road. Open: 9 a.m. – 5 p.m.
Closed on Monday. www.skanzen.hu

• The Szentendre Open Air Museum presents folk architecture, interior decoration, farming and ways of life in the Hungarian language area from the second half of the 18th to the first half of the 20th century, through original, authentic objects and relocated buildings arranged in old settlement patterns.
• The railways – the success story of bourgeois development (until 30 March 2012)

Imre Ámos – Margit Anna Museum
10 Bogdányi Street. Open: Thursday–Sunday 10 a.m. –
6 p.m.; or with advance notification: tel. 36 (26) 310-244

• Works by painters Imre Ámos and Margit Anna are displayed in a small middle-class house originally built in the 18th century in a Baroque manner, but which as a result of conversions is today rather in Eclectic style. The exhibition presents paintings, including those that can be connected to Szentendre, by Imre Ámos, who died during enforced labour in World War II. His wife Margit Anna's gouache paintings were created during the 1930s.

Margit Kovács Ceramics Collection
1 Vastagh Gy. Street. Open: 10 a.m. – 6 p.m.

• The ceramics of Margit Kovács represent items of a distinct genre which is fully familiar to most Hungarians. The exhibition presented in chronological order, includes her Potter at Wheel, Pound Cake Madonna, Lady Combing her Hair, King with Lamb, and Madonna Swaddling Baby. The last room has a 'hands on' display of copies for visitors with impaired vision. They are also at a height that can be reached from a wheelchair.

Artkalauz
www.artkalauz.hu
ARTKALAUZ – KIÁLLÍTÁSI MAGAZIN
Kiadó: Bridge Human Service Alapítvány • 4024 Debrecen, Szent Anna u. 8. 5/34.
www.programstart.hu
Felelős kiadó: Zámbori Péter, a kuratórium elnöke • Tel.: +36 30 676 9544
Szerkesztő: Lantos Anikó • aniko.lantos@gmail.com
A szerkesztő munkatársa: Deli Tünde • *Tördelőszerkesztő:* Kóté Zsolt
Megjelenik évente két alkalommal. ISSN 2062 8080
A kiadvány a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával készült.
Nemzeti Kulturális Alap

ProgramStart

az eseménynaptár

Online jegyértékesítés

www.programstart.hu

Hibriditás a Kárpátok között

Az Irokéz gyűjtemény és a rendszerváltás

kurátor ▲ Hornyik Sándor

Ádám Zoltán ▲ Batykó Róbert ▲ Bodó Sándor ▲ Braun András ▲ Csáki László ▲ Előd Ágnes ▲ Farkas Gábor ▲ Farkas Zsófia ▲ Ferenczi Róbert ▲ Gerber Pál ▲ Gerhes Gábor ▲ Halász Péter ▲ Horváth Tibor ▲ Karácsonyi László ▲ Kaszás Tamás ▲ Kis Róka Csaba ▲ Komoróczky Tamás ▲ Korodi János ▲ Kovách Gergő ▲ Loránt Anikó ▲ Mátrai Erik ▲ Nemes Csaba ▲ Németh Hajnal ▲ Péli Barna ▲ Ravasz András ▲ Roskó Gábor ▲ Société Réaliste ▲ SZ.A.F. ▲ Szarka Péter ▲ Szűcs Attila ▲ Tarr Hajnalka ▲ Tibor Zsolt ▲ TNPU/IPUT (St.Auby Tamás) ▲ Uglár Csaba ▲ Varga Ferenc ▲ Várnai Gyula

2011. 09. 10. – 2011. 11. 20.

MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ ▲ 4026 Debrecen, Baltazár Dezső tér 1.
modem@modemart.hu ▲ +36 (52) 525-018 ▲ www.modemart.hu

modem

e·on otpbank BOLYKI 1000 TEA